Zaterdag 24 Juni 1916. 41ste Jaargang. Nummer 24.

Gazette van Kortrijk

KATHOLIEK VLAAMSCH NIEUWSBLAD

3 fr. 50 per jaar. — 1 fr. 75 per 1/2 jaar.

Verschijnt den Zaterdag.

7 Cte 't Nummer.

Drukkerij Eugéne & zoon Georges BEYAERT.

VOOR GOD EN VADERLAND. | Drukkerij : JAN PALFIJNSTRAAT, 18, KORTRIJK. — Gesticht in 1809. | EIGENDOM EN HUISGEZIN.

De toekomst van Limburg.

Naar aanleiding van het artikel van verledene week, over België's economischen bloei, houd ik eraan om hier ook een woordje mee te deelen over de bijzonderste gebeurtenis uit de laatste tijden op het terrein van de Vlaamsche Nijverheid : het nieuwe kolenbekken in Limburg.

Daarover schreef E. H. Lambrecht Engelen vroeger geheel merkwaardige beschouwingen.

I. *Wat er is.* — Tusschen Oostmalle en Lier in 't Westen, de Maas in 't Oosten, eene lijn ten Noorden over Moll en Leopoldsburg naar Stockheim en ten Zuiden over Diest en Hasselt naar Mechelen-aan-de-Maas, liep het pas ontdekte en door talrijke boringen waargenomen koolbekken ; net hartje der Kempen, aan de oppervlakte heel en al heide en zand... Met zijn 75 kilometers lengte en van 14 tot 19 breedte beslaat eene oppervlakte van omtrent 1200 vierkante kilometers, nagenoeg het vierde gedeelte der provincien Limburg en Antwerpen.

Tot 700 meters diepte ligt het kooldvlot en 't is geen alledaagsch werk, door zand en rots en waterlagen, eenen put te graven. Lang en lastig was de voorbereiding ; het onderste gedeelte van den grond heeft men meestal gecimenteerd om dezen tegen watervloed en drijfzand te vrijwaren, en nu is men bezig met het bovenste deel te doen bevriezen. Uiterst voorzichtig is men op de meeste plaatsen te werk gegaan en toch wordt er nog een reusachtig fortuin aan machtige stoompompen besteedt om, bij ongeval, het water te keer te gaan.

II. *Wat er komen zal.* — Elke maatschappij koopt den grond op, die rond de nieuwe mijnen ligt en zal daar zelf werkmanswoningen bouwen. Te Waterschei (mijn Dumont) rijst reeds eene heele wijk op en werd eene parochie gesticht ; te Eijsden is men druk bezig, daar ook bouwt de maatschappij kerk en scholen. De gebouwen zijn meestal blokken van twee of van vier woningen met eenen ruimen hof ; breede straten loopen er door ; — noch elektrische verlichting, noch waterleiding, noch wat « modern confortable » ook ontbreekt... 't Zal geen jaren meer aanloopen eer nieuwe gansch moderne gemeenten met duizenden inwoners daar te midden der oude onvruchtbare heide onstaan zijn.

Ook de Staat zal het zijne bijdragen om het verkeer te vergemakkelijken. De lijn Hasselt Maaseyck werd den 1 Januari overgenomen en zal over Landen — het Limburgsch koolbekken met Luik verbinden. — Daarbij werden er twee ontwerpen goedgekeurd ; eene lijn van Asch over Beeringen en Gheel naar Antwerpen en eene andere van Hamont over Bree en Genck naar Munsterbilsen en Maastricht. Men spreekt van een nieuw kanaal en het bevaarbaar maken der Maas staat op goeden voet. Kortom eene heele omwenteling staat ook hier te wachten.

Uit een artikel uit het blad « l'Expansion Belge » door verschillende Vlaamsche bladen overgenomen knippen we : « Om het belegde kapitaal te vergelden zal de uitdelving 4000 ton in elke groeve moeten bereiken. Daarvoor zijn 4000 werklieden noodig. Met slechts een put te rekenen voor elke vergunning, moesten er 32000 werklieden zijn... Het gegeven cijfer blijft ver onder de waarheid ; want daar er nu negen vergunningen zijn toegestaan zoo klimmen we tot 36.000. Edoch, hoogst bevoegde vakmannen verzekeren dat elke mijn 7000 tot 8000 werklieden zal noodig hebben. — En bij eenen put voor elke vergunning zal het zeker niet blijven. Dan tellen we nog de vijf aanvragen niet, die ten onderzoek liggen, noch al wat de Staat voor eigen ontginning voorbehouden heeft, noch de fabrieken die van zelfs rond de nieuwe centrums oprijzen zullen. Dat ons klein Limburg in staat zou zijn om al die werkkrachten te leveren, schijnt nu gansch onmogelijk, — bijzonder wanneer dat getal weldra veeleer 100.000 dan de 30,000 nabij zal komen... Aangenaam verblijf en redelijk loon zal veel volk naar hier lokken, zoowel uit den vreemde als uit ons eigen land, dat staat buiten twijfel.

III *Wat we doen zullen* — Onze geliefde Vlaamschgezinde bisschop Mgr. Rutten, heeft duidelijk den toestand blootgelegd in zijne welbekende synodale rede van den 20 April 1910 : « Uit dien toestand zal volgen, zegt hij : dat de Vlamingen die slechts hunne eigene taal machtig zijn vast en zeker zouden ten achter staan. Onbekwaam zijnde om aan het hoofd der werken te staan, zullen ze in hun eigen land slechts als gewone werklieden behandeld worden, evenals duizenden hunner medebroeders in de Walenstreken. »

Dat moeten we eerst en vooral beletten.

Doch hoe zullen we beletten dat vreemdelingen hier den hoogen toon voeren en dat hun invloed alles bederve ? Er is maar een middel : door opleiding het Limburgsche volk de noodige bekwaamheid verschaffen om zich naar omhoog te werken... Ons volk, dat nog zoo een taaie werkkracht, zooveel edele deugden en zoo een diepen godsdienstzin bezit, zal dan invloed krijgen op de inwijkelingen.

De goede hoedanigheden der Limburgers zullen op de vreemdelingen een weldadige inwerking hebben, wanneer de Limburgers, ook op de hoogste sport der ladder arbeiden.

Dus, moeten we werken opdat toch weer alles in 't bestuur der mijnen niet in het Fransch toega. Mgr. Rutten zegt het uitdrukkelijk : « Wij moeten bekomen dat zij, die aan het bestuur staan, Vlamingen wezen of ten minste het Vlaamsch machtig zijn. » — Goddank de nieuwe richting die het hooger onderwijs inslaat, zal niet weinig daartoe bijdragen en verheugend is het ook dat de Waalsche ingenieurs die er op 't oogenblik werkzaam zijn over 't algemeen Vlaamsch leeren met eenen ijver die allen lof te boven gaat. Waalsche dames zijn er die elken avond trouw Vlaamsche lessen bijwonen en bijna elken dag zieken en armen gaan bezoeken om op praktische wijze de taal van ons volk te leeren. Zij verdienen onzen dank en onze bewondering en we hopen dat heel de hoogere stand van Limburg hun voorbeeld zal navolgen.

De tijd mag dus niet verspild worden met ons volk enkel wat Fransch te leeren... De Vakschool moet Limburg redden... In degelijke vakscholen moeten de Limburgsche jongens bekwaam worden om het beste en het fijnste werk te verrichten.

Te Waterschei wordt bijna elken avond les gegeven om het volk, dat daar zeer ten achter was, te onderwijzen en te ontwikkelen. Er bestaat een cursus voor Walen, — waar ingenieurs en werklieden samen komen Vlaamsch leeren. Weldra zullen er ook lessen gegeven worden voor werktuigkundigen en electriciens.

Voor mijnwerkers zelfs is er nog geen werk, en bestaat er nog niets ; — doch men is van plan te onderhandelen met Heerlen (stadje in Hollandsch Limburg, het Centrum van het Hollandsch kolenbekken,) en daar mannen heen te sturen om het lastige werk aan te leeren.

« Alles moeten we nu doen, zegt Mgr. Rutten nog, alles ondernemen, alles opofferen om de zeden, de godsvrucht en godsdienstzin van ons Limburgsch volk te bewaren ; » dat kunnen slechts mannen met wil en karakter en daarom mogen we wel vragen dat én Seminaries, én Hoogeschool én Normaalscholen hunne beste krachten aan ons bedreigde Limburg schenken. Eene talrijke keurbende Vlaamsche mannen, priesters en leeken gesproten uit ons krachtig en ideaal Vlaamsche knapenschap, verwachten we in onze nieuwe kolenstreek ; daar ligt een breed en vruchtbaar veld voor hen braak.

E. D.

« *Welke zal de toekomst zijn van de Vlaamsche Beweging ?* » Zij is geroepen om te zegepralen : zij heeft recht en rechtvaardigheid voor haar !

(Emile de Laveleye in « The Pall Mall Gazette ».

ROND DE WERELD.

E. H. Cæsar Gezelle.

De derde en laatste aflevering van het werk « *De dood van Ieperen* », door E. H. Cæsar Gezelle, hetwelk wij in ons eerste nummer meldden, kwam onlangs van de pers.

Het werkje is opgeluisterd door penteekeningen van Belgische kunstteekenaars in den Vreemde verblijvend.

Nederland.

Ook bij onze Noordgebuurs stijgen de prijzen der voedingsmiddelen op buitengewone wijze. Betoogingen tegen deze duurte grijpen plaats. Om de aardappelschaarschte, die door overdreven uitvoer ontstaan is, te verhelpen, heeft de Regeering de nog voorhanden zijnde hoeveelheden aardappelen in beslag genomen en de grens voor den nieuwen aardappelenoogst gesloten. Hetzelfde geldt voor het vee

Egypte.

De pest heerscht en breidt zich uit in Egypte. Van 1n Januari tot 15 Mei jl. zijn daar 1256 gevallen dezer ziekte waargenomen tegen 85 in hetzelfde tijdperk in 1915.

De sterfte is ongeveer 45 t. h. van het aantal der aangetasten.

Palestina.

Naar het « Weekblad voor Israëlietische Huisgezinnen » schrijft, heerscht in Palestina een typhus-epidemie. De ziekte komt in veleriei vorm voor.

Vele gevallen hebben een doodelijken afloop.

Amerika.

Naar Wolff's Bureau dradeloos uit New-York vernemt zijn er Zaterdag in heel Amerika 800 openbare bijeenkomsten van Ieren gehouden ter herdenking van « de Iersche martelaars », tijdens den laatsten Ierschen opstand. De Iersche katholieke geestelijkheid te New-York had den Zaterdag den Ierschen martelaarsdag genoemd. Ongeveer 12 duizend Ieren en anderen woonden daar de bijeenkomst in Madison Square Garden bij. Duizenden verdrongen zich nog er buiten. Rechter Hendricks van het hooggerechtshof leidde de vergadering. Ten bate van het Iersche ondersteuningsfonds werd er voor ongeveer 100,000 dollar geteekend.

Katholicisme in de Balkanstaten.

Nopens dat vraagstuk vinden wij eenige gegevens in het Jaarboek van het Davidsfonds voor 1914. De getalsterkte en de vrijheid der katholieken in de BALKANSTATEN kan als volgt onschreven worden.

In EUROPEESCH TURKIJE van voor den Balkan oorlog, kan men het getal katholieken ramen ten hoogste op 500.000. Onder het Turksch heheer zijn de katholieken volkomen vrij ; zij mogen hunnen godsdienst uitoefenen, scholen, gast- en weezenhuizen oprichten enz ; zij mogen enkel bekeeringen maken onder de schiesmatieken en de joden, — iets wat heel lastig gaat — doch musulmannen bekeeren is hun verboden.

In ROEMENIE zijn er heel weinig katholieken en nog komen zij meestal uit den vreemde. De katholieke godsdienst mag er leven ; maar het is uiterst moeilijk iets bij te winnen ; gedurig heeft men te doen met kleingeestige plagerijen van wege de landsbesturen, en vooral stuit men op de verregaande zedeloosheid, die al de standen van het Roemeensche volk verkankert, tot zelfs de hooge schiesmatieke geestelijkheid.

In BULGARIE kan men het getal der katholieken ten hoogste schatten op 20,000. Evenal in Roemenië mag ook de katholieke godsdienst er leven, hij is zelfs ingericht met 2 apostolische vicariaten. Maar propaganda maken onder de schiesmatieken is verboden.

In SERVIE zijn er om zeggens geen katholieken. De schiesmatieken zijn er onverdraagzaam en vol haat. De katholieke godsdienst is door de wet verboden. In heel Servie, schijnt het, zijn maar twee katholieke priesters die als almoezeniers verbonden zijn aan de legatie van Oostenrijk-Hongarie.

In MONTENEGRO hebben de katholieken (15/100), volle vrijheid ; er bestaat een concordaat tusschen den Paus en den Staat, de katholieken hebben een bisschop die te Antivari verblijft.

In GRIEKENLAND beloopt het getal katholieken ten hoogste 25.000 waarvan 10.000 te Athene wonen. Zeker de 2/3 der katholieken zijn vreemdelingen, vooral Franschen, Italianen, Oostenrijkers. Zij mogen vrij hunnen godsdienst uitoefenen, hebben een aartsbisschop met den titel van metropoliet te Athene, en een 15 tal priesters. Maar propaganda maken is door de wet verboden.

In ALBANIE zijn er 121,197 katholieken verdeeld onder de drie bisdommen van Scutari, Allesio, Durazzo en het abtschap van St Alexander van Orosci. Oostenrijk oefent daar het protectoraat uit over de katholieken.

Met het oog op de laatste gebeurtenissen schijnt het dat de Katholieken nu meer vrijheid gaan krijgen zelfs in Bulgarië en Servië. Tusschen het eerste land en Rome werden reeds onderhandelingen aangeknoopt. Ook van Servië is zoo iets te verwachten. Daarbij sedert den eersten Balkanoorlog zijn verscheidene macedonische stammen bij Servië en Bulgarië gevoegd, wat de inlijving van eenige honderdduizende katholieken voor gevolg had. Zij zullen daar rekening mede moeten houden, bijzonderlijk willen zij de genegenheid der katholieken winnen.

KUNST.

Naar aanleiding der Kunsttentoonstellingen in Parnassus.

Een deel der huidige beeldende kunstenaars, wars van alle oververfijndheid, van alle artistieke afzondering, zoeken heil en redding voor hunne kunstbegaving en uitingsdrang bij de toegepaste kunst, de versieringskunst, bij de veredeling van het ambacht. De fijn-uitlevende losbandigheid der laatste jaren, en zoo de beperking van kunstgenot bij eenige fijnproevers, laat hen onvoldaan en ontevreden. Hun geest zoekt breedere wegen; de samenleving is hun niet meer onverschillig. Ze begrijpen dat de tijden de schoonste waren, als het minste gebruiksding eene veredelende schoonheidswaarde bezat. Zij snakken ernaar uit de doffe ellende der 19-eeuwsche stijlloosheid te geraken : onze omgeving, onze gebruiksvoorwerpen moeten opnieuw karakter en schoonheid krijgen. Dit te verwezenlijken is voortaan hun streven, hunne taak. De zoogenoemde nijverheidskunst ontstond en vond weldra weêrklank tot in het grootbedrijf. De Engelsche Craftmen, de Duitsche Werkbundmannen, de flinke baanbrekers van andere landen zijn nu aan 't werken, taai en onverdroten, om onze landen een nieuw en vreugdiger aanschijn te geven. En we kunnen niet verduiken dat een groot deel van onze sympathie die kunstenaars wegdragen, die, begrijpende de algemeene noden van onzen tijd, hunne kunst die baan opleiden, die haar dichter bij de gemeenschap brengt.

Onze tijd wil zakelijkheid, bezonnenheid : het gebonden-zijn tegenover het onbeperkt vrij-zijn. En die gedachte is ook de beeldende kunsten bezig te doordringen. Niet meer los van de materie zal men zijn individueelste grillen botvieren, maar de wetten van het materiaal zullen de grondslag vormen tot verder versierenden opbouw.

De kunstenaars beginnen de gezonde, eeuwige beginselen weêr indachtig te zijn ; ze willen weêr vasten grond onder hunne voeten hebben. Het ambacht en zijne veredeling, de gebruiksvoorwerpen en hunne schoonheidswaarde, een innig verband te smeden tusschen leven en kunst, daartoe streeft hun dappere wil, hun idealisme ; dit is hun geloofsdaad, de bron van hun geestdrift. Diep overtuigd dat de schoonheid niet gemaakt wordt, maar alléén uit heel het sociaal cultuur-leven ontstaan kan, trachten zij hunne kunst weer in onmiddellijk contact te brengen met de sterkste levenskrachten der nieuwe wereld : de krachten van het grootbedrijf. De wetten van het hout, ijzer, kooper, glas, aardewerk, steen, goud, zilver enz., zal men opnieuw nagaan en nader bestudeeren. Dit jonge kunstenaars geslacht zal voor 't merendeel zijn talent niet meer vergooien en ten slotte laten verkwijnen aan 't opzoeken en 't weêrgeven van de allerfijnste en allerlaatste artistieke nieuwigheid, maar het wil met zijn kunststreven de banen op, die de schoone en gezondste eeuwen der geschiedenis opgingen tot groote geestelijke en zedelijke bate en edele opvoeding der algemeenheid. Dan was het minste voorwerp waardig om er kracht en kunst aan te beproeven, en het te maken tot « a thing of beauty » dat werd « a joy for ever ».

Nu het solidariteitsgevoel zoo een omvang neemt, moet ook het kunstsolidarisme komen, en dit met een algemeen opleven van de kunst bij het ambacht, zoodat ze de maatschappij doorstroome en ons langzamerhand verlosse van de schrikwekkende leelijkheid die ons veelal omringt. Kan men wel voor een jeugdig talent edeler en maatschappelijker taak uitdenken ?

Voor velen is dit vast de eenige passende kunstroeping; het eenige dat hun zal toelaten eerlijk en vreugdig te arbeiden en eene goede broodwinning aan de hand te hebben. Wat al tijd, talent en geld werd er niet vergooit door 't zoeken naar uitdrukking voor aller-individueelste schoonheidsontroering, dit alleenlijk bij groot-begaafde tot goeden uitslag voeren kan.

De tijdsgeest toont u, jonge kunstbeoefenaars, een heerlijken weg om op te gaan. Slaat dus hand aan eene kunst-echte bewerking van het hout, steen, metaal en alle stof waar kunstzin edele vormen scheppen kan; slaat er den stempel in van uw vernuft en schoonheidsdrang en het menschdom zal er u dankbaar voor zijn. We moeten zelf den armsten mensch in zijn huis een brokje eenvoudige schoonheid kunnen brengen; we moeten zijn leven door eene kunst-sober omgeving vruegdiger en edeler maken.

Als veel huidige kunstenaars dit nog niet genoeg indachtig zijn, dan is dit niet zoozeer hunne schuld, dan wel grootendeels ook de onze: onze samenleving bezit de geestelijke cultuur nog niet, die eene volle ontplooiing mogelijk maakt. Ook dragen de besturen hier dikwijls groote schuld aan. Zoo bezitten we in Kortrijk voor de meubelnijverheid, die hier zoo bloeit en waarbij honderden menschen eenen goeden stuiver mê verdienen, nog de hoogstnoodige vakschool niet. Is dit niet een tekort die droeve gevolgen kan hebben, en kunstrijk leven in de kiem dooden.

Daarmêe hebben we een standpunt uiteengezet dat 't overwegen allerwaardst is. Niet dat we onze waardeering onthouden aan het gepraesteerde in de gehouden kunsttentoonstellingen; — we verheugen ons in ons hart als we zien dat er een glimpje schoonheid opgevangen wordt. Maar alles breeder en maatschappelijker ingezien, indachtig de algemeene nooden van onzen tijd, groeten we bijzonder diep en vreugdig die artisten die door 't beoefenen der toegepaste kunst, nieuw leven en schoonheid zullen brengen bij zooveel dingen waar dit ontbreekt. XXX.

MOEDER.

Moeder, komt ge in mijn gedacht,
zingt zoo waar mijn hart hierbinnen...
en ik voel, met wondre macht,
eindloos teeder, naamloos zacht,
stille weemoed mij verwinnen ..
Moeder! als in morgenrood
rijst mijn jeugd in licht en luister:
'k sta al kind weêr aan uw schoot,
'k hoor uw zoete stem... en luister.

'k Zie een huizeken dat staat
midden hooge sombre wallen.
waar gij zorgend ommegaat,
met uw rustig blij gelaat,
en een vriendelijk woord voor allen.
'k Zie den kleinen, sombren haard,
door uw kalm en lieflijk wezen
opgehelderd, opgeklaard:
moeder, moeder uitgelezen!...

'k Zie bij Zondagmorgend frisch
— klokkengalm drijft langs de straten, —
in ons keukentje, om den disch
allen om u heen — en 't is
of 'k u nimmer had verlaten.
Arabesken vormt het zand
op de roode tichelsteenen,
't koper gloeit aan muur en wand,
en... het moortje zingt meteenen...

Mocht die disch ons nog vereenen!

Sombre beelden komen weêr,
'k zie een droeve ziekencelle;
'k lig op 't krankenleger neêr,
en een koortsig droomenheer
komt mijn gloeiend brein ontstellen.
En — bij weiflend lamplicht
zie 'k u tijlings opgevlogen,
't haar ontrold, met bleek gezicht,
aêmloos over mij gebogen:

Nooit vergeet 'k den blik dier oogen!

Moeder! bracht de levensbaan
zorg en nood ons, wee en smarte,
gij hebt ons ter zij gestaan,
troostend zijt ge ons voorgegaan
met uw mild, uw moedig harte.
Onze vreugdedagen steeds
waren uwe blijdste dagen, —
van den zwaren last des leeds
hebt gij 't zwaarste steeds gedragen,

hoop en moedvol, zonder klagen.
Moeder! moeder! denk aan mij ..
Ben ik wijd, op vreemde wegen,
denk dat wat mijn lot ook zij,
ik u steeds gebenedij',
dank en liefheb, dank en zegen!
Moeder! 'k roep u uit de vert',
van uw zijde voortgedreven:
ben ik in den strijd om 't leven,
wo:stlend tot een man gehard:

'k Ben uw kind, uw kind gebleven!

V. DELA MONTAGNE.

Losse Gedachten

Het Geweten.

Het geweten is een telefoontoestel uit den hemel overgebracht en rechtstreeks door God in ons hart geplaatst. Wanneer wij op het punt zijn een daad te plegen die onrechtvaardig is, zoo schelt de telefoonbel en zij waarschuwt ons. Geven wij geen gehoor aan de waarschuwing, zoo blijft ze klinken en zij vervult ons met spijt, treurnis en rouw. In deze hemelsche telefoon spreken allen die ons beminnen: God, onze engel bewaarder en ook onze dierbare afgestorvenen.

LÜTTWITZ.

Grootmoedigheid en rein geweten.

Wordt een edel hart gewaar dat het kwaad bedreven heeft, het draagt brood naar een armen zieke om zich met een goed werk bij God een alibi te verschaffen. Dan gaat het heen, reinigt zich van zijn zonden en, is het ontslagen, dan slaapt het weer rustig en vol vrede.

Zoo werpt de oceaan zijne lijken uit; dan gaan zijne baren, opgezweept door den storm, weer liggen. En weer glanzen zijn golfjes in den kalmen maneschijn. De Doode Zee echter behoudt wat zij verslonden heeft en diep, op haren bodem liggen Sodoma en Gomorrha. ID.

Geloof, Hoop en Liefde.

Deze drie deugden zijn drie krachten van een zeer teedere soort, overgeplant uit een verre, schoone wereld in het menschenhart. Zij vergen groote zorgen vooraleer zij, gelijk in hun gelukkig vaderland, de macht verkrijgen om bergen te verzetten, om aan niets te twijfelen, om zich op te offeren. ID.

Van Mgr. Lambrecht:

Ons aller plicht is het, als Vlamingen, de voorkeur te geven aan onze geliefde moedertaal. *Het Vlaamsch moet altijd en overal de eereplaats bekleeden,* welke haar van rechtswege toekomt. Dit wil echter niet zeggen dat wij tegen het aanleeren van het Fransch of alle andere vreemde talen zijn, hoegenaamd niet; maar nooit mogen wij vergeten, dat die talen maar gebuurtalen zijn, die nooit bij ons de plaats der moedertaal mogen innemen.

STADSNIEUWS.

H. Wijding.

Bij de H. Priesterwijdingen, in ons nr 23 vermeld, dient deze bijgevoegd van onzen stadsgenoot E. P. Juliaan Legrand, van de orde der Benedictijnen. Hij is de broeder van E. H. Maur. Legrand, bestuurder der kostschool "Het Fort,,, alhier en van E. H. Aimé Legrand, Bestuurder aan het Groot Seminarie te Brugge, thans gehecht aan den dienst van het Belgische leger.

Aan de Achtbare familie onze hartelijkste wenschen.

De Ommegang

door Stijn STREUVELS. (4

De pater besloot zijn legende en mick de toepassing met een vermaan en een betoog. Hij bewees: hoe wij ook drie vijanden te bestrijden hebben en hoe wij het kwaad moeten bevechten, het kwaad waarmede wij allen behebt zijn en dat komt van den duivel, van de wereld en van ons eigen kranke vleesch. En hij eindigde met het betoog over de werking van den Heilige die gereed is om ons te helpen in de moeilijkheid van den strijd; — hoe hij ons te hulpe komt in de kwalen die van den booze komen.

Geen enkel van die klare, duidelijke woorden was er de toehoorders ontsnapt. Het was in hun diepste wezen gegaan als eene waarheid. Iedereen voelde zoo goed zijne eigen zwakte; hoe zij eenvoudige menschen bloot stonden en onder den dwang leefden van het kwaad, dat als een gedurige dreiging op hun geestelijke en zakelijke welvaart woog. Het kwaad kenden zij als een monster, de drake die vuur spuwt en in een wenk iemand plat legt zoodat hij nooit meer op geraakt. En ze wisten hoe Antonius hun aller helper was; hoe zij, bevoorrechte geliefde parochianen, onder zijn bezondere bescherming stonden. Het kwaad dat de heilige bevochten en overwonnen had, kenden zij bijzonder onder den vorm van het „vuur". De pater had het niet gezegd of vernoemd, maar zij wisten het door goede overtuiging. Het vuur was de groote vijand — het gedrochte dat 's zomers uit de lucht schiet als een schicht en met een vlammende tonge lekt en alles plat brandt in een wenk. Het hemelsche vuur en ook nog het andere, vreemde vuur dat geen name draagt en geen vorm heeft en onzichtbaar brandt en woelt in 't ingewand der dieren en plots de sterfte in de stallen brengt en gloeit en verteert erger dan het bliksemvier uit den hemel.

Die twee grootste rampen die de landman betucht, daarvan hield de patroonheilige zijne parochianen bevrijd. Zij eerden hun heilige, zij deden alles wat hij van hen verzocht: offerden hem het schoonste viggen van elken worp, van hun beste boter droegen zij ter kerke en ontstaken licht vóór zijn beeld, elk in zijn huis. En hij bevrijdde hen van het „vuur." Dat stond vast, daar twijfelde niemand aan, dat was eene overtuiging gelijk de klaarte van den dag en de donkerte van den nacht: nooit iemand op 't dorp was door 't bliksemvuur beschadigd geworden of verbrand. Tien, honderd levens verre in 't geheugen der dorpelingen, had er ooit iemand huis of schuur of stal weten afbranden: de bliksem viel nooit op het dorp. Men sprak daar niet over maar dat was zoo. Vreemdelingen, menschen uit den verren omtrek, zag men afkomen met den druk op het wezen, in nood met de zwijnen, met de ziekte, met 't „vuur" in den stal; ze dienden den Heilige en de kwaal verdween; — maar nooit iemand van 't dorp zelf moest er ooit den Heilige komen dienen voor ziekte in den stal — dat bestond niet. Het vertrouwen in Antonius was hier eene dadelijke werkelijkheid geworden; daarom was hun geloof en vertrouwen zoo sterk en hoorden en luisterden zij met zulke bewondering en aandacht naar alles wat hun Heilige aanging. Het was eene vervoering geweest gedurende heel 't sermoen en den vreemden eremijt uit de woestijne, hadden zij aanhoord in een verrukking die hen boven de bestaande dingen verheven hield. Met een glans in de oogen en iets om den mond als een glimlach van verstandenis en een teeken van algemeene instemming, zagen zij daar nog wanneer de hoog gestalde ouderling met zijn witten baard en diepgerimpeld donker wezen en zijn monnikspij, de trappen was afgedaald en tusschen het volk verdween gelijk hij er gekomen was. Dan kwam er een plotse rumoer, een algemeen ontwaken onder de menigte, een weerkeer op de werkelijke wereld. En de plechtige zang van het „Credo in unum Deum" viel daar dreunend in als een bestorming die het wondere spiegelbeeld der woestijne, met galmende waarheden kwam vastspijkeren in een andere lucht en in 't gemoed der parochianen. Later, wijl de priester in hooge afzondering, in stilte het brood en den wijn offerde en het orgel een zacht neurend en eindeloos deuntje draaide, groeide er een stemming zoo stil, zoo zonnig, zoo wonder van teerheid in de kerk. 't Gewelf en heel de ruimte was doormiereld van zonnegoud en kleur; het straalde ter vensteren in bij gulpen en het witte licht brandde op het hemelsch blauw en het groen van het groote schilderij dat levend scheen in het levende zonnelicht. Het zomerlandschap dat daar gebeeld stond, geleek eerder een wijd uitzicht, een breed open raam op de zonnige verte van den heerlijken buiten. Het blauw van de lucht is er ondoorgrondelijk diep; de bolle bossebloempjes staan in-groen met bloempjes als kleurige sterretjes die lichten uit het lommer van de

St Amandscollege.

Algemeene wedstrijd voor het middelbaar onderwijs (1e graad) in Juli 1914.

Hier volgt de uitslag van den wedstrijd in de *Grieksche taal* voor de *Rhetorica,* de eenige die tot hiertoe nog niet gegeven was:

HH. Depla Willem, 80 p. 6e prijs.
Ickx Henri, 70 p. 4e access.
DeMazière Léon, 65 p. eerv. verm.
DeLaere Raphaël, 50 p. » »

Zoo werden in 't College onzer stad behaald, in 't geheel 4 prijzen, 6 accessieten, 9 eervolle vermeldingen, 36 benoemingen.

Voor de Ondersteunden.

Van 16n ll. tot 29n eerstkomende werden er aan alle ondersteunden in de Amerikaansche winkels *Kosteloos* 200 grammen boonen en 400 grammen rijst per hoofd uitgedeeld.

St Jans Kerkhof.

De Schepen d. l. Burgemeester onzer stad, brengt ter kennis der Inwoners dat bij bijzondere toelating van de Duitsche overheid, eenieder vrijen toegang bekomt tot St Jans Kerkhof, van 23 tot 26 Juni.

Op 23, 24 en 26 Juni van 9 uur tot 12 uur en van 2 uur tot 7 uur.

Op 25 Juni (Zondag) van 7 uur 's morgens tot 7 uur 's avonds. Geene passeporten zijn daarvoor noodig.

Op H. Sacramentsdag.

't Was blijde Eere Communie op 't Collegie. Hoeveel zalige herinneringen aan ons leven in dat duurbaar gesticht. De kapel, die oude kapel, deed haar best om er heerlijk uit te zien midden die zee van bloemen die zoo lief langs 't altaar henen slingerden.

En hemelzoet galmden de zilverene kinderstemmen boven die schaar van reine zielen die bij den dageraad van 't nieuwe leven aan hun God eeuwigen trouw beloofden.

Wat deed het mij goed in mijn oud collegie. Lieve kinderen hartelijk proficiat. Je hebt me gesticht en zalige herinneringen bijgebracht. X. X. X

Zondagrust.

Dienstdoende Apotheker Zondag 25n Juni, van 12 uur middag tot middernacht, Heer IMPE, *Groote Markt, 25.*

Sigaren VITA zijn de beste bij L. Sebruyns-Desmet, Koornmarkt, 1, nevens de nieuwe Post. (Zie 4eblad)

Mededeelingen.

Werk der Aardappelschillen.

(Volgende mededeeling kon door te laat inzenden verleden week niet opgenomen worden)

Een moedwillige valsche kwaadspreker heeft verleden week ons liefdadig werk min of meer benadeeligd. Sommige lieden *hadden geboord* en hebben aan onze afhalers gevraagd of het waar is dat het meel der aardappelschillen ook moet dienen voor broodmeel!!!

Hoe is het toch mogelijk zulke dingen uit te denken Er zijn er zelfs die beweerd hebben dat het brood reeds met mengsel van patattenmeel vervocht werd!

Men moet nu weten dat de eerste zak voedermeel slechts verleden week Zaterdag gereed en te koopen was, dus nadat het zoogezegde slechter brood reeds lang was geteerd! Lieden die bovenstaande dingen verzinnen en alzoo ons menschlievend werk schade berokkenen, handelen zeer slecht. Zij stellen zich ook bloot aan groote onaangenaamheden, want hun gezegde is eenvoudig vuige laster. Van een anderen kant komt alles ten nadeele uit van de arme menschen ten bate van dewelke het ophalen gedaan wordt door personen die daaraan al het werk en niet het minste profijt hebben, maar, om een Kortrijksche spreuk te gebruiken, er op den hoop toe meestal hun broek aan scheuren. Opmerkzaam en verbazend is het echter te bestatigen dat, zooals het nog ongelukkiglijk al eens het geval is, dat die laster of dit uitsteeksel, voortkomt van de klas behoeftige lieden zelf. Waarom? Omdat de eene of andere grootspreker en welweter, 's volks lichtgeloovigheid in zulke dingen kennende, het hen zoo behendig wist uit te kramen dat domme naklappers het dan roodig en verstandig dachten het voort te vertellen.

Verstandige lieden hebben natuurlijk bij zulken praat de schouders opgehaald. Wij herhalen het, en de stichters van 't werk staan er borg voor, dat het meel slechts voor *beestenvoeder dient en tot niets anders kan dienen*!!!! Het zal rechtstreeks aan boeren en veekweekers verkocht worden Deze verkoop begon slechts deze week Wij herhalen nog dat wij het werk stichtten uit louter menschlievendheid, naar 't voorbeeld van dezelfde inrichtingen sinds lang in voege te Brussel en Gent, waar 't stadsbestuur dit zelf doet, en te Roeselare en Aalst waar bijzonderen zulks doen zooals hier.

De plicht is het van iedereen de schillen te sparen en ze aan onze ophalers en aan *geene andere* te geven Het werk kan zeer winstgevend zijn en zal ten naaste winter veel hulpe kunnen brengen waar nood is Wie de aardappelafval op straat of in vuilbakken werpt zal een deel schuld dragen dat er meer honger en ontbeering aanstaanden winter bij onze Kortrijksche werklieden zou kunnen heerschen.

De inrichters van 't werk: Omer Provost, Ev. Caesens, Jos Coornaert, Alph. Debruyne, Henri Delodder, Rob. Destoop, Osc. Lepere, Paul Moerman, Georges Veys.

N B — Er wordt aan 't publiek herinnerd dat onze ophalers voorzien zijn van eene roode bewijskaart, door drie onzer leden geteekend.

Volksopbeuring.

Tentoonstelling. — Parnassus.

De tombola zal plaats hebben op Maandag 3e Juli, om 5 uur (torenuur) in *Parnassus.*

Voor die tombola werden tot nogtoe aangekocht:

Nr	32, Winter,	Dutoit Gustaaf;
«	12, Zoneffect,	Dutoit Arthur;
«	78, Sneeuw,	Saverys Albert;
«	12, Mist,	Deleu Henri

Vervolgens hebben de HH. Rob Dutoit, Julien Masquelier en Raoul Casen een van hun schoonste werken als geschenk voor den tombola gegeven. Het huis Casens en Noceda gaf ook een prachtig stuk kunstpotterij.

Over den aankoop van nog andere prijzen wordt onderhandeld.

Het getal prijzen zal vastgesteld worden volgens het getal loten.

Deze zijn te bekomen bij de tentoonstellers en bij de leden van *Volksopbeuring*

Al de prijzen zullen tentoongesteld worden bij de Gezusters Masquelier (Groote Markt) van Woensdag aanst. 28 Juni voort. Men zal zich aldaar ook loten kunnen aanschaffen.

Kerkelijk Kortrijk.

St-Michielskerk.

Broederschap van het Allerh. Hert van Jezus.

Vrijdag 30 Juni, feest van het Allerheiligste Hert van Jezus. — Gedurige Aanbidding. — Volle aflaat.

Om 6 1/2 u. eerste Mis, aanbidding van het Allerheiligste. — Ten 8 1/2 u. Hoogmis met offerande. - Ten 7 u. 's avonds, solemneel Lof en Sermoen door den *E.P. Andreas, O. C*

St. Maartenskerk.

Broederschap van het Allher Hert van Jezus.

Plechtig feest met Octaaf ter eere van het Allerheiligste Hert van Jezus

Vrijdag 30 Juni, feestdag van het H. Hert van Jezus. — Ten 6 u uitstelling van het H. Sakrament tot na de Hoogmis om 10 u. — 's Avonds ten 7 1/2 u. plechtig Lof, Sermoen door E H Flipts, Akt van toewijding, Processie en Te Deum.

Zondag 2 Juli, ten 10 1/2 Hoogmis. — Ten 4 1/2 Vespers, Lof, Sermoen door E.H. Flipts, Akt van toewijding.

Elken dag der octaaf, ten 6 uur, Uitstelling van het H. Sakrament. Korte Onderrichting onder de eerste Mis

Vrijdag 7 Juli Octaafdag, ook 1e Vrijdag. — Ten 6 u. Uitstelling van het H Sakrament. — Ten 8 u. H Mis met Korte Onderrichting. — 's Avonds ten 7 1/2 u. Lof.

Sportkroniek.

Voetbal.

Morgen Zondag, 25 Juni, op het plein van Standard, Gentsche Steenweg, voetbalwedstrijd tusschen Standard I en Racing I.

— Begin om 3 1/2 uur.

Klein Nieuws.

ALLERLEI DIEFTEN.

Maandag, zijn er drie kisties potlood gestolen geweest uit den wagen van den voerman Dooghe Julien, welke eene waarde hadden te samen van 24 fr.

De politie doet een ieverig onderzoek.

—

De nacht van 12|13 Juni is er uit de weide van den landbouwer Gustaf Vanneste, albier Muyeckedoornstraat, een peerd ter waarde van 2000 fr. gestolen geweest.

Een ernstig onderzoek is ingesteld.

—

De herbergier Esquenet Pierre, Doornijkaloijde wierd sedert eenigen tijd nu en dan eens hennen en kievens gestolen, die door de haag van zijnen afgesloten lochting kropen Hij was nu wederom 2 kiekens kwijt, en de vermoedens vielen op den gebuur V. Een onderzoek door de politie ingesteld, deed de gegrondheid van die vermoedens bevestigen.

Een proces verbaal is daarover opgesteld geweest.

—

De 13 Juni is er ten huize van Marie Huisentruyt, herbergierster, in de Swevegemstraat, eene som van 40 fr. gestolen geweest door haren logisgast Debisey Camiel, 18 jaren, die zegde van Eecloo geboortig en te Gent gehuisvest te zijn. Dit geld werd uit hare slaapkamer ontvreemd.

Uit het koffer van een ander logiestgast, Geldhof Constant, ontstool hij 140 fr. — Tot nogtoe bleven alle opzoekingen vruchteloos.

TE HUREN,

HUIS met POORT en GROOT MAGAZIJN, gelegen te midden de stad. — Voor alle conditiën zich te begeven, *Kasteelstraat, 29.* (55).

Voor de Jeugd.

De Overwinning, die ligt in de Nederlaag.

Op zijn derde reis werd Columbus uit de wereld, die hij had ontdekt, in ketenen geklonken naar het moederland gevoerd. Ofschoon het verontwaardigde volk daarover zijn misnoegen te kennen gaf en zijn vriendin, de Koningin, hem de vrijheid had geschonken, hield de vervolging niet op, toen hij nogmaals den Atlantischen Oceaan overstak. Op zeventienjarigen leeftijd, na " het eindeloos wee ,, van zijn vierde en laatste reis, was hij blijde, eindelijk Spanje te bereiken. Hij hoopte op een belooning voor zijn diensten — tenminste zoo groot, dat hij geen gebrek behoefde te lijden. Maar zijn verzoek was vruchteloos. Zoo leefde hij eenige maanden na zijn terugkomst, arm en eenzaam en door een doodelijke kwaal aangetast. Zelfs toen het uur van zijn dood begon te naderen, was hij een bedelaar, met wien men weinig medelijden had Hij klaagde, dat men zijn jas had meegenomen en verkocht, dat hij geen eigen dak had en de middelen miste om zijn rekeningen in zijn kosthuis te betalen. Toen was het, dat hij met moeite de woorden sprak, verheven door hun treffenden eenvoud: " Ik, een inboorling van Genua, ontdekte in het verre Westen het vasteland en de eilanden van Indië. ,, Hij stierf te Valladolid, den 20en Mei 1506, en zijn laatste woorden waren : " Heer, in Uwe handen beveel ik mijnen geest. ,, Aldus stierf Columbus als bedelaar, terwijl een zouthandelaar van Sevilla, wiens hoogste betrekking die van tweede stuurman was, zijn naam gaf aan het grootste vasteland der aarde. Maar is het leven van den Genueeschen zeevaarder een mislukt leven ? Vraag dat aan de meer dan honderd millioen menschen, die de wereld bewonen, welke hij vond als een wildernis. Vraag dat aan de grootste republiek, die ooit door de zon beschenen werd.

Jeanne d'Arc werd te Rouaan levend verbrand, zonder zelfs een woord van protest van Karel VII, die aan haar zijn kroon verschuldigd was. Was het leven van Jeanne d'Arc een mislukt leven ? Vraag aan het volk, dat overal bronzen en marmeren standbeelden voor haar oprichtte, of de herinnering aan de maagd van Orleans niet als iets heiligs voortleeft in het hart van iederen Franschman.

Toen het Engelsch schip *Birkenhead*, dat troepen aan boord had, bij noodweer in zinkenden staat verkeerde, beval de bevelvoerende officier zijn soldaten " plaats rust ! ,, terwijl de booten wegroeiden met de vrouwen en kinderen. Onwrikbaar bleven zij op hun plaats, terwijl het water reeds om hun voeten spoelde ; en toen het hun middel bereikte, maakten zij hun koppels los en hielden hun patroontasschen in de hoogte, tot het schip eindelijk, verschrikkelijk stampend, in de diepte neerzonk. Denkt gij dat er geen overwinning lag in die oogenschijnlijke nederlaag ? Karakter is macht en zegeviert over lichamelijke zwakheid.

Er ligt iets verhevens in de vastberadenheid, die men toont, als men lijdt zonder te klagen, een vastberadenheid, die teleurstelling vaak beter maakt dan succes. Voortdurend succes laat ons slechts één kant der wereld zien ; want evenals zij ons omringt met vrienden, die ons alleen spreken over onze verdiensten, zoo legt zij het stilzwijgen op aan die vijanden, van wie wij alleen onze gebreken kunnen vernemen.

ALLERLEI.

24 Juni 1916.

Wij zijn vandaag op den 691en dag van den oorlog.

* * *

Beroemde Belegeringen.

De « Weekly Despatch » gaf onlangs de volgende tabel van beroemde belegeringen in de geschiedenis :

Troie, 1184 voor Christus, duur van het beleg : tien jaar, eindelijk genomen door krijgslist ;
Kales, 1346-1347, duur : bijna een jaar, ten slotte overgegeven ;
Konstantinopel, 1453, duur : 53 dagen, genomen ;
Londonderry, 1688-1689, duur : 101 dagen, ontzet ;
Quebec, 1759, duur : 30 dagen, genomen ;
Gibraltar, 1779-1783, duur : bijna vier jaar, ontzet ;
Cadix, 1810 1812, duur : twee jaar en half, ontzet ;
Sebastopol, 1854-1855, duur : 330 dagen, genomen ;
Kars, 1855, duur : 162 dagen, genomen ;
Lucknow, 1887. duur : 87 dagen, ontzet ;
Vicksburg, 1863, duur : 135 dagen, overgegeven ;
Metz, 1870, duur : 54 dagen, gekapituleerd ;
Parijs, 1870-1871, duur : 129 dagen, gekapituleerd ;
Plevna, 1877, duur : 144 dagen, gekapituleerd ;
Ladysmith, 1899-1900, duur : 120 dagen, ontzet ;
Mafeking, 1899-1900, duur : 214 dagen, ontzet ;
Kimberley, 1899 1900, duur : 120 dagen, ontzet ;
Port Arthur, 1904-1905, duur : 210 dagen, gekapituleerd ;
Adrianopel, 1912-1913, duur : 152 dagen, genomen ;

* * *

In het niet bezette gebied van België, werd dezer dagen de ZOMERTIJD ingevoerd

* * *

Dier dat weigert op te staan.

Het gebeurt dikwijls dat een dier dat ten grond de ligt, weigert op te staan. Er bestaat een zeer eenvoudig middel om het tot opstaan te dwingen. Dit middel werd gegeven door een bejaarden veedrijver. Wij laten hem het woord : « Dikwijls weigerden vermoeide ossen voort te gaan en legden zich ten gronde. Ik had alle bekende middelen om ze te doen opstaan beproefd : niets hielp. Dan kwam mij in 't gedacht een weinig fijn gras te nemen en de dieren daarmee de neusgaten te stoppen ; seffens stonden zij recht om, hooger op, lucht te zoeken die zij al liggende niet vonden. Dit middel is mij altijd gelukt » Indien men geen gras bij de hand heeft, dan kan men iets anders nemen : klein hooi, lijnwaad, papier zelfs, met één woord, stopt de neusgaten van het dier en onmiddelijk zal het opstaan

VOOR de LACHERS!

Sparen.

— Mijn kind, wanneer men jong is, is het alsdan dat men sparen moet ; want eens dat men oud wordt, is het zoo aangenaam van weder te vinden hetgeen men gespaard heeft.

— Maar, Grootvader, waarom zijt gij niet gesparig geweest in uwe jonkheid ? Hadtet gij in uwe jonkheid wat haren gespaard, gij zoudt ook tevreden zijn er nu nog te hebben.

* * *

Achterwaarts in huis gaan.

Piet is getrouwd, maar leeft toch nog, zonder ooit aan zijn huis te denken. Geheele nachten zit hij in de herberg.

— Maar ; wat zou uwe vrouw zeggen, vraagt hem een vriend, indien zij u 's morgens, in de kleine uurkens, zage binnenkomen ?

— Ja maar, ik neem mijne voorzorg, en kom achterwaarts binnen, om haar te doen denken dat ik het huis verlaat, om naar mijn werk te gaan.

Affichen.

MOBILE ETAPPEN-KOMMANDANTUR 6/XIII.

VERORDENING

De oogst van vroege aardappels, in de open lucht gegroeid, mag niet vóór den 20 Juni beginnen, de verkoop aan de burgerlijke bevolking niet voor den 1 Juli.

De hoogste prijs van vroege aardappels is vastgesteld als volgt :

A.) Voor den voortbrenger van af de hofstede of het veld, fr. 15.- per 100 kilos.

B.) Voor het vervoer naar de stad of de overladings-statie mag tot fr. 1,50 de 100 kilos worden berekend.

C.) Handelaars in 't groot en in 't klein mogen te zamen tot fr. 3,50 per 100 kg. kosten berekenen.

D.) De verkoopprijs aan den verbruiker mag met inbegrip van al de kosten fr. 20,- per 100 kilos niet te boven gaan.

De Etappenkommandant

BEKENDMAKING.

De Verordeningen uitgevaardigd door de Etappen-Inspection der IV. Armee, die voor het Etappen Gebied hiermede in werking gesteld worden.

175.

VERORDENING.

Onder opheffing van tegenstrijdige, inzonderheid der in de artikelen 4, 36, 41 der provinciale verkiezingswet en 44 der provinciewet vermelde bepalingen, bestem ik als volgt :

Artikel 1.

De verkiezingen voor de provincieraden der provincien Oost- en Westvlaanderen, die in 't jaar 1916 zouden moeten geschieden, zullen niet plaats hebben

De volmachten van die leden der bovengenoemde provincieraden, voor welke in 't jaar 1916 herkiezingen zouden moeten plaats gehad hebben, worden tot nader aankondiging verlengd.

Artikel 2.

Die leden der Bestendige afvaardigingen van de in artikel 1 genoemde provincieraden die in Juli 1916 uit deze afvaardigingen hadden moeten uitscheiden, zullen tot nader order in hun ambt verblijven.

Artikel 3.

De gewone zittingen der in artikel 1 genoemde provincieraden in de maand Juli zullen in 't jaar 1916 niet plaats hebben.

A H Q, den 10 Juni 1916.

Der Oberbefehlshaber.
HERZOG ALBRECHT VON WUERTTEMBERG.

†

Mijnheer de Notaris Alfred COPPIN ; Mevrouw COPPIN, geboren Elvire MATTHYS ; Mijnheer Jean GHESTEM ; Mevrouw GHESTEM geboren Alida COPPIN ; Mijnheeren Gaston, Robert, Roger en Romain COPPIN ; Mijnheeren Robert en Jean GHESTEM ; Mevrouw Marie-Louise GHESTEM ; De familiën VANDENBROUCKE, VANDEKERCKHOVE en MASUREEL laten Ued. met groote droefheid het pijnlijke en onherstelbare verlies weten dat zij komen te onderstaan in den persoon van

MEVROUW

AMÉLIE VANDENBROUCKE

Weduwe van Mijnheer **JEAN DENDOOVEN**,

hunne moei, groot moei en nicht, geboren te Lendelede, den 11 April 1836 en godvruchtig overleden te Kortrijk, den 19 Juni 1916, voorzien met al de Gerechten van Onze Moeder de Heilige Kerk.

De lijkdienst had dezen morgend plaats, in de parochiale kerk van Sint-Maartens.

Barmhartige Jezus, geef haar de eeuwige rust.

Bijzondere Missen zullen gelezen worden :

In *St. Antoniuskerk* Maandag 26 Juni., te 8 u.
In *St. Maartenskerk* op Dinsdag 27, Woensdag 28, Donderdag 29 Juni en Zaterdag 1 Juli telkens om 9 uren. — In de *Karmelietersen* (Kring) op Maandag 3, Dinsdag 4 en Woensdag 5 Juli, telkens om 8 uren, en in *St Michielskerk* op Vrijdag 14 Juli om 8 1/2 ure 's morgens *(Torenuur)*.

Burgerstand van Kortrijk.

van den 16 Juni tot den 23 Juni.

GEBOORTEN

Jan Stampaert, Veldstraat 111
Marcella Van den Brouche, Moskroenstr. 24
Elisabeth Vanden Broecke, Klakkaersreke 39
Raymond Vanderghinste, Edmond Depraeterestraat 10
Albrecht Goddaer, Pluimstraat 111
Albrecht Vercaemer, Loodwitstraat 45
Simonna Carlier, Oude Kasteelstraat 8

HUWELIJKEN.

Geene.

Huwelijksaankondigingen.

Alfons Taye, Sint Denysstraat 211 en Fidelina Roosen, zelfde bedrijf Staceghemstraat 82

Emiel Wybaillie, meesterknecht, weduwaar van Emma Serryn, Congoweg 14 en Célina Deprez, dienstmeid, Albrechtstraat 47

Oscaar Terrie, baanwachter, weduwaar van Maria Vanfleteren, Wandelingstraat 37 en Elodia Verhaeghe, herbergierster, Spinnerijkaai 9

Victor Brulez, wever, Amsterdamspoortje 4 en Leontina Quakelbeen, huishoudster Zoutboerwegel 2

Benonie Tielemans, te Harelbeke en Maria Spiessens, borduurster, Spinnerijkaai 7

Jozef Deroose, garselmakersgast, Overleiestraat 28 en Anna Demeyere, weefster, Klakkaersreke 32

Achiel Vanroilleghem, meubelmakersgast Meenenstraat 61 en Leonia Lottin, weefster Vannestensreke 30

OVERLIJDENS.

Joris Ongenae, 34 j, bureeloverste, echtgenoot van Albertina Clarysse, Noordstr. 54.

Maria Callens, 2 j., Kleine Leiestraat 9.

Julia Deriemaeker, 80 j., huish., weduwe van Pieter Cools, gehucht Pottelberg 42.

Evarist Brysemaal, 74 j., z. b., echtgenoot van Justina Vandekerckhove, Plein 51.

Albrecht D'Hondt, 3 j., Congoweg 35.

Maria Vanhee, 69 j., z. b., weduwe van Lodewijk Baert en van Pieter Deschepper, gehucht Pottelberg 1.

Amelia Vandenbroucke, 80 j., z. b.. wed. van Jan Dendooven, Lambrechtstraat 39.

Elodia Furniere, 56 j., z. b., echtgenoote van Aloïs Declercq, gehucht Sint Anna 14, gehuisvest te Waereghem.

Emma Stols, 31 j, z b, gehucht Sinte Anna 14, gehuisvest te Roesselaere.

Paulina Rosseeuw, 79 j, huish., weduwe van Edward Maes, Nieuwstraat 9.

Maria Hozez, 18 j., spoelster, Kleine Leiestraat 66.

Elisabeth Sandra, 15 dagen, Noordstr. 56.

Agnes Depoortere, 28 j., z. b, echtgenoote van Raymond Van Thorenburg, oorlijkwijkstraat 39.

Leo Schotte. 35 j., werktuigbouwmeester, echtgenoot van Emma Costenoble, Gentsteenweg 5.

Maria Van Oosthuyze, 50 j., z. b. echtgenoote van Aloïs Lernould, gehucht Sinte Anna 14, gehuisvest te Moskroen.

Angela Vandekerckhove, 75 j., huish., echtgenoote van Hendrik Hubrecht, Sweveghemstraat 106.

Justina Hiltrop, 88 j., z b, weduwe van Felix Lefevere, Jan Palfijnstraat 1.

Eugenia Nys, 57 j., handelaarster, Budastraat 5.

Ivonna Debrouwere, 18 j., naaister, Nieuwstraat 7.

Emiel Ameye, 84 j., z. b, weduwaar van Paulina Duyck, en van Natalie Barbe en van Machildis Vanommeslager, Voorstraat 52.

Rosalia Hermant, 80 j, z. b., weduwe van Lambrecht Tarte, Voorstraat 52.

ALOYS BOSSUYT laat publiek weten dat hij geene schulden herkend, gemaakt door zijne vrouw Marie Eeckhout, Nieuwstraat, 38, Kortrijk. (84)

BURGERSTANDEN.

CUERNE.

Geboorten : Hutsebaut Maria d. v. Octaaf ; Stockman Albert z. v. Henri ; Bultynck Marcel z. v. Gustaaf ; Vanluchene Albert z. v. Cyriel ; Dufour Cys z. v. René ; Delaere Irma d. v. Florimond.

Overlijden : Carlier Alexander, oud 81 jaar.

DEERLIJK.

Stergevallen : Remi Depla 3 j. ; Mathilde Decoster, 62 j. ; Vanmeerhaeghe Gilbert 11j.

HULSTE.

Geboorten : Willy Vandekerckhove z. v. Henri en Adonie Suvillier ; Marcel Snauwaert, z. v. Ivo en Zoë Debonnez ; André Soenens, z. v. Modest en Anna Delaere ; Maria D'heedene, d. v. Medard en Anna Lefevre ; Albert Bruggeman, z. v. Aimé en Adeline Cattebeke.

Overlijdens : Jan Wittebolle 6j. zoon van Alidoor ; Gaston Descheemaeker 7m. zoon van Aloys.

— HUIS GESTICHT IN 1876. —

A L'ORPHELINE,

Rijsselstraat, 15, KORTRIJK.

Huis Vandenbroucke-Verbeke

Magazijn van Witgoed

Doopartikelen.

Nieuwigheden voor 't Seizoen

Trousseaux & Layettes

Broderijen en Kanten.

Huis van Vertrouwen.

(4) Mededinging Onmogelijk.

Studie van den Notaris OPSOMER — te KORTRIJK. —

Bouwgronden Liebaertlaan

(Gentpoort) uit ter hand te Koopen (58)

HUIS TH. VANDEPLANCKE,

St Jooristraat 12, zelfde straat als de Nationale Bank

— KORTRIJK —

SPECIALTEIT VAN

REGENMANTELS

voor DAMEN & HEEREN

-:- gereed gemaakt en op maat -:-

Allerhande

Damen & Heeren Kostuimen

Kleederen voor Politie & Pompiers

Ieder kostuum is gewaarborgd op factuur. (6)

weide waar 't kindeke Jesus en Sint Janneke, mollige, bloote lijvetjes, te bontelen liggen tusschen vette, ronde engeltjes met kroezelkopjes en blinkende bolronde blauwe oogen en roze wangetjes. Het deuntje neurt voort en 't wentelt op zijn eigen als de geur en de kleur zelf van dat goudglanzend zomerlandschap met zonnige diepten vol stilte en teederheid. De priester blijft doende aan het altaar en de menschen die met de gedachten nog haperen ginter verre in de woestijn vol zand en zon, zijn halveling bezig met de gebeden in hun boek, maar drijven stilletjes mede op de dobbering van het wentelende deuntje dat als een waterke openvloeit en altijd herbegint waar het schijnt te eindigen De hooge witte muren, de pijlers en de heiligen staan er nog en 't gewelf overkoepelt de beuken, maar de kerk is zoo vol licht dat al het bestaande openwatert en smelt en de ruimte wijd wordt en open als een vrije landschap met den hemel voor gewelf en eenieder voor beluik waar engeltjes spelen in de eenzaamheid en de stilte van het zachte deuntje zonder einde.

Biestdien heeft de koster, met de teerdigheid van zijn vingeren en zonder het iemand merken kon, daar hooge in zijn eenigheid, stillekes een andere wending gegeven aan het droomige, wazige deuntje en den aanvang tot de „prelacie" voorbereid.

Met den eersten aanvang staan de menschen recht en elk in zijn boek, biddend ze meê 't geen de priester in gelijkgaande zwenkingen luide uitgalmt: het loflied van de groote gebeurtenis die nadert.

Een hevige bellerinkeling besluit den zang en na het drievoudige „Sanctus" valt alles stil en knielen de geloovigen in afwachting. De consecratie naakt, het orgel zelve dooft zijn stem zoodat een enkel flauw geroem suist over de neêrgebogen hoofden.

Het wonder gebeurt terwijl de belle aanhoudend klinkt en een wolke wierook heel het hoogkoor vult met een hulsel van blauwigheid die 't mysterie geborgen houdt waar niemand naartoe kijken durft. De God der heirscharen is neergedaald en vult alles met zijne onmiddelijke tegenwoordigheid.

Het kleine kerkje staat hier nu als het middenpunt der wereld ; rondom liggen de velden, staan de huizen, maar het leven, de bewustheid van alle bestaan is hier samengedrongen en alles ligt in vereering en aanbidding voor den God van alle dingen. Niets en bestaat er onder de wijde hemelkappe buiten de heilige plaats hier waar de wierook walmt en de belle klinkt. De klokke ginder hooge slaat driemaal drie slagen die uitronken over de stilte en de zonnigheid van het verlatene dorp. Zij verkonden het einde en verre : dat 't groote wonder hier gebeurende is en de negen slagen vullen de ruimte van de lijle lucht allenthenen. Maar hier kloppen de menschen ootmoedig op de borst en bekent eenieder zijne nietigheid voor het Opperwezen die 't al vermag, en niemand die de woorden vindt om die grootheid aan te spreken.

Zoolange duurt de ingetogenheid, tot de priester het eerst wagen durft en het „Pater Noster" zingt. Dan komt de ontlasting en van nu voort dringt de feestlucht der wereldsche dingen in de kerke binnen. Door 't open portaal waar menschen mis hooren tot op straat, komt er roering ; het jonge volk verlangt om op gang te zijn. Elk voelt zijn eigen begeerte wakker worden, de aandacht wordt afgeleid en de hitte wordt onverdragelijk. Seffens naakt de stonde dat men zal mogen slenteren over de straat en de gedachten aan nieuwe kleeren, aan leute, aan rumoer komen de gebeden verstrooien. De gedaagde dorpelingen uitgeweerd en de bedevaarders die blijven gemeenstig aan 't gebed, maar al 't andere volk verlangt om buiten vrij en los den werelschen ommegang te vieren. Dezen die op strate en in 't portaal, van verre, de misse gevolgd hebben worden eerst medegesleept door de geruchten en de beweging die gaande wordt en zij wachten niet tot 't laatste kruiske gegeven is, maar zetten stilletjes de muts op en krimpen achterwaards weg. En dan komt de groote ramulte en de brobbeling, de stroom duwt en spuwt ineens ter poorten uit. Het orgel speelt zoo luide het kan, 't geluid van een zegetoch, er dreunt en grolt een donder van geruisch alsof het ook al ineens naar buiten wilde wat het inheeft van klank. Trage, sleepvoetend in kudde schuift de menigte en bult naar buiten en stroomt open over den kerkeweg en het dorpsplein. Al de hoofden zijn buitenwaards gekeerd, reikhalzen en op alle wezens blinkt het genoegen en de nieuwsgierigheid ; want de orgels van den peerdjesmolen en den touter zijn al aan den gang — ; men is ontlast van de missephicht en men komt ineens in de zonnige, opene lucht waar men vrij kan ademhalen en de armen uitstrekken en de schouwders rondwenden. Zwart met rood en blauw en hier en daar iets wit of licht gekleurd ; roze malve, teerblauw, alles roert in drom dooreen. Met zon over de hoofden waar felroode bloemen, hoogblauwe en witte linten door kletteren wemelt het kerkplein en de strate vol.

.... EINDE.

Groote Magazijnen van Nieuwigheden

AU LOUVRE

19, Doornijkstraat, 19. KORTRIJK

Groote Tekoopstelling van Allerhande NIEUWIGHEDEN VOOR 'T SEIZOEN.

APOTHEEK-DROGERIJ

DE KROKODIL

APOTHEEK vermaard door zijne aanbevelingswaardige en wonderbare geneesmiddelen : Levertraan-Emulsie van Levertraan. Indische drank tegen Rhumatisme. Bloed en borstpillen. Versterkende Dalila's pillen enz.

DROGERIJ bekend voor de uitmuntendheid van alle slach van Scheikundige Voortbrengsels, Kruiden, Fothographie-Artikelen, Sponsen en zeemvellen, Borstels, Stopsels, Kleuren en vernissen. (59)

5, Groote Markt 5, Kortrijk.

Om goedkoop en ter trouwe gediend te zijn
Wend u naar het gekend Huis

DE BLOUZE

Bij Leon D'HAENENS-DEBOSSCHERE,
Recollettenstraat, 16, Kortrijk.

Specialiteit van blouzen en jatken in gereedheid. — Gemaakte artikelen in alle slag. — Groote en schoone keus van schorten, kinderschorten, fantasiën voor groot & klein, mans- en vrouwshemden. — Cache-Corsets in wol en katoen, alsook alle slag van onderrokken, kousen, enz. — Sokken in alle grootten enz., enz.

Men maakt kleederen op maat voor groot & klein.

Spoedige bediening. — Matige prijzen. (80)

VITA — VITA — VITA

VITA Groothandel in VITA Sigaren

offreert nog 250.000 sigaren van af 60fr. de 1000

SIGARETTEN

Hoofdagent voor West-Vlaanderen { Leon Sebruyns-Desmet 1, Koornmarkt, 1, Kortrijk.

Meubelmagazijnen tusschen de nieuwe Post en Café de la Poste. (63.)

VITA — VITA — VITA

VITA — VITA — VITA — VITA

Regelmatige Vervoerdienst

Brussel-Kortrijk. — Kortrijk-Brussel.

FLORENT BLANCKAERT.

223, Rue Royale Sainte-Marie, BRUSSEL.

13, Parkstraat, KORTRIJK

Het huis verzekert iedere verzending tegen verlies of schade uitgenomen tegen oorlogsrisico. (40).

BLOEDARMOEDE
ZENUWZWAKHEID
FLAUWE MAGEN

worden genezen door 't gebruiken der

Roburpillen

alleen te verkrijgen in de

Apotheek St. Eloy

9, Overleiestraat te Kortrijk

2 frank de doos.
5 frank voor 3 doozen.

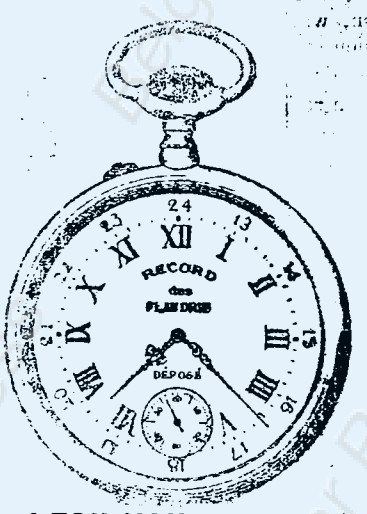
A LA VILLE DE PARIS

BENOODIGHEDEN voor MODEN en KLEERMAAKSTERS

26-28 Leiestraat, KORTRIJK.

Wij berichten aan onze geachte kliënteel dat wij altijd in magazijn hebben allerhande nieuwigheden in stoffe, zijde, crêpon, crèpe de Chine enz. ; alsook een groote keus van gegarnierde hoeden voor Dames en kinderen, naar de laatste mode en aan buitengewone voordeelige prijzen. (37)

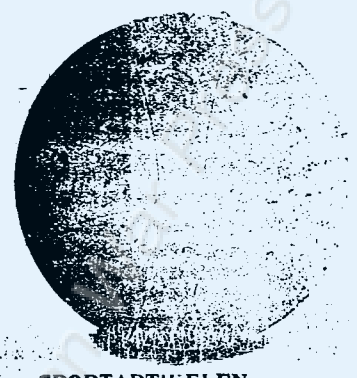
Door reden van Vergrooting

Het Huis LEON VANHABOST-GEENENS

bericht de talrijke Kliënteel dat zijne Magazijnen van **Horloge- en Juwelenhandel** *overgebracht zijn van de* KORTE STEENSTRAAT *naar de*

Rijsselstraat, 2, KORTRIJK (30)

Om goedkoop en ter trouwe gediend te zijn in al hetgeen den schoenartikel betreft begeeft U naar de — — —

Amerikaansche - LAARS, - Doornijkstraat 45,

waar gij ook niettegenstaande den grooten opslag op het leder, alle artikelen zult vinden aan zeer genadelijke prijzen.

SPORTARTIKELEN : FOOTBALL, TENNIS, enz.

Football complet te beginnen **van 25 f. het stuk.**

Specialiteit van Waterdichte *Jachtschoenen en Laarzen.*

Bijzondere Guetten & Braaibanden.

Prachtige & Voordeelige Schoenen in aller hoedanigheid alsook voor Eerste & Eere Komunie (45

SCHOENEN OP MAAT. — VERMAKINGEN.

Het huis heeft geene bulphuizen.

GENEEST

Hoofdpijn Tandpijn

MET

" Antimigraine ,, Koch

eenig depot

Apotheek Robert MULIER

Robbeplaats, KORTRIJK.

Hoofdpijn komt dikwijls voort uit maag aandoeningen ; in dat geval overtreffen *Kochs ANTIMIGRAINES* alle poeders, omdat zij heilzaam werken op de maag. (1 fr. de doos.)

NOG IMMER TE VERKRIJGEN : EMULSIE naar de engelsche formuul alleraangenaamste en 10 maal lichter verteerbaar dan alle melktraan. (16)

ISID. LEDURE-TREMMERY

Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en Neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisseld tot volledige voldoening. — Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en gouden Brillen en Pince nez, aan zeer lage prijzen.

Barometers — Jumellen — Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz — Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen. — Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. — Electrieke Zaklampjes.

Groote keus van Juweelen in goud. Oorringen, Ringen en Brochen. — Alsook rouwartikelen. (61)

In den Gouden KAM

COORNAERT-DAVID

WIJNGAARDSTRAAT, 5, Kortrijk.

Grooten keus van witte en gekleurde MANSHEMDEN, PLASTRONS, COLS, MANCHETTEN, BRETELLEN.

Goedkoope en sterke **Corsets.**

Kousen en **Sayetten,** enz.

81) Groot en Klein.

HUIS BEHAEGHE

Groote Markt, 38, KORTRIJK,

verkoopt alle muziek, alle speeltuigen en doet alle herstellingen. Piano's van alle merken, verwisseling, huur.

Het huis beveelt zich bijzonderlijk aan voor het accordeeren en herstellen van de piano's.

Spiegetten en Toebehoorten, phonografen en platen. (44)

Magazijnen van Bouwmaterialen

(IN DEN DOORN) Meenenpoort

A. ANSEEUW DECRAENE

Te Kortrijk.

Bijzonderheden van het Huis : Roode en verniste coulissepannen.— Radiale steenen voor scheuwen.— Schouwbuizen. — Allerhande tichels Majoliek, Potten, Piscienen.

Menagie- en Smeekolen.

GROOT en KLEIN. (50)

AU TROIS FRANÇOIS

Raepsaet-Vandaele

OPVOLGER

Vandaele-Cappoen

17, Leiestraat 17, - Kortrijk.

Huis gekend voor zijnen grooten keus

HOEDEN EN KLAKKEN

in al de modellen der laatste nieuwigheid.

Hoeden voor Damen & Jufvrouwen

Paraplus, Gaanstokken, enz., enz.

VASTE PRIJZEN (3)

GAAT DE UITSTALLINGEN ZIEN.

Magazijn van Schoenen

AU GÉNÉRAL JOUBERT

KORTRIJK.

OPGELET! Wilt gij goedkoop ter trouwe gediend zijn wendt U bij

We Camille BERTEELE,

VLASMARKT, 13, hoek der Lekkerbeet- en Wijngaardstr.

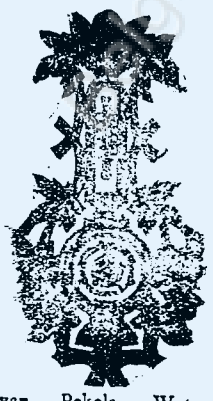
groote keus van alle slacht van SCHOENEN, specialiteit van amerikaansche luxe-schoenen voor mans en vrouwen, ook bijzondere keus voor kinderen.

Alle VERMAKINGEN worden aanvaard en spoedig binnen huize vervaardigd. 51)

Nieuwe Brilwinkel.

E. CASTAING - LEPERE

Groote Markt, 42, KORTRIJK.

Brillen en Neusnijpers, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 fr. af, en verwisseld tot eer ieders volledige voldoening.- Grooten keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden Brillen en Pince Nez, aan uitnemende lage prijzen. — Specialiteit van Barometers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. — Alle slach van Pekels, Waterpassen - Draadtellers, Vergrootglazen enz., enz. — Electrische Bellen & Toebehoorten, Elektrieke Velolampen, Zaklampen Vernieuwingspillen, Automatieke Aanstekers.

Het Huis aanvaardt allerhande Vermakingen, alsook 't inzetten van Glazen (36)

HUIS MUSSELY-BOUDEWYN

LEIESTRAAT, 31, KORTRIJK,

Gesticht in 't jaar **1841.**

BRILLEN en NEUSNIJPERS

voor alle gezichten te beginnen van 1 frank en 1 fr. 25.

Bijzonder gekend voor de Kristaalglazen.

Stelsels die de *neus niet kwetsen.*

Verwisseling der gekochte voorwerpen binnen de 8 dagen. — *VERMAKINGEN.*

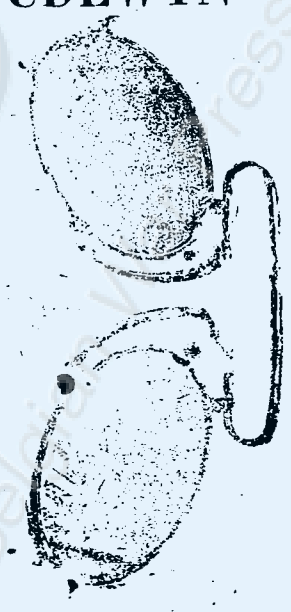
OOK TE BEKOMEN:

Barometers, Thermometers, Ariometers, enz.,enz.

— *Groote keus van* VERREKIJKERS. —

BUREELGERIEF.

Het huis erkent niemand om zijne koopwaren aan te bieden. (53)

"Au Corset Gracieux,"

Huis BIEBUYCK-GHEYSENS

69, Doornijkstraat. - KORTRIJK.

Specialiteit van CORSETS op MAAT.

IN 'T GROOT EN IN 'T KLEIN. (54)

Goedkoope Bediening. - Mededinging Onmogel.

GAZGESTICHT IN STAD

KOLEN

van de beste soort

gezuiverd en gezift

ware GAILLETTERIE

gebroken COKES

voor Amerikaansche stoven van alle slag

GAZ AAN 15 C'

voor verwarming, gereedmaken der spijzen en beweegkracht. (11)

Aankondigen !

De klokken roepen de menschen naar de kerk. De ruchtbaarheid of het vermaren door aankoodigingen in de Gazette roept de menschen **naar de handelshuizen.**

TE HUUR.